

тѣлесний прѣдмѣтъ. Нѣieto азъ шта пиша 3, 4, 5. На какви прѣдмѣти са тѣна имена, на тѣлесни ли прѣдмѣти или на бестѣлесни? — *Синъ*. Това са цифри. — *Татко*. Така, цифра е името на числото. Два стола са два тѣлесни прѣдмѣта, а просто *два* е името на такъв прѣдмѣтъ, който можемъ да мислимъ и името му можемъ да пишемъ на чърната дѣска, нѣ не можемъ нито да го видимъ нито да го хванемъ (попипами), еъ една рѣчь прѣдмѣтъ, който нѣма тѣло. — *Синъ*. Азъ разбирамъ, че числата, земени сами по себе немогатъ да се видатъ. — *Татко*. Не само числата. Ти можешъ да видишь и да примѣришь дължина та, широчина та и дебелина та на единъ прѣдмѣтъ; нѣ можешъ ли да видишь или да хванешъ дължина та, широчина та и дебелина та сами по себе безъ прѣдмѣтътъ? — *Синъ*. Никакъ не може. — *Татко*. Ти си слушалъ, какво нѣшто е земната остъ, нѣ може ли земната да се върти на остъ та си, както се върти колелото около остъ та на колата? — *Синъ*. А, нѣ, земната остъ е една умствена чърта, конато си въображавама. — *Татко*. Нѣ ми говоримъ за неа; дору и смѣтами, колко е дълга. Видѣлъ ли си чърна птичка, чърно сукно, чърна вълна, чърна боа или чърно мастило? — *Синъ*. Видѣлъ съмъ. — *Татко*. А видѣлъ ли си чьренъ шаръ (ренкъ)? — *Синъ*. Видѣлъ съмъ. — *Татко*. Къдѣ си го видѣлъ? — *Синъ*. На чърната шапка, конато оште стои на прозорецьтъ. — *Татко*. Това е чърна шапка, а не чьренъ шаръ. Видѣлъ ли си чьренъ шаръ самъ по себе безъ да е на нѣкоу тѣло? — *Синъ*. Нѣ, не съмъ. — *Татко*. Нѣ пакъ говоришь: азъ обичамъ чьрний шаръ или азъ не обичамъ чьрний шаръ; и така чьрний шаръ е прѣдмѣтъ, за който може да се мисли и да се говори, нѣ не е тѣло. Ти си видѣлъ добри дѣца, нѣ добрина сама по себе никога не си видѣлъ; съшто така неможе да се види ни злина та, ни юначество то, нито нѣкоу друго душевно качество, ако и да може да се мисли и да се говори за тѣхъ. Оина прѣдмѣти, за които може да се мисли и да се говори, когато нѣматъ тѣла, и когато отдѣлно отъ други ти прѣдмѣти сами по себеси не съштествоватъ, наричатъ се прѣдмѣти *мислени* или *отвлѣчени*. Нѣ какъ мислишь, може ли да се види или да се хване нашата душа? — *Синъ*. Нѣ, азъ вече знаа, че тѣа е бестѣлесна. — *Татко*. Нѣ отдѣ знаешъ, че на има? — *Синъ*. Знаа, че на има, заштото тѣа въ мене чуе, види, усѣшта, мисли и прави да се движи мое то тѣло; безъ душа